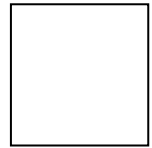

Retouradres: Nassastraat 65,
9675 EN Winschoten

Muldersnijs 2025-4

COLOFON

Muldersnijs is het blad voor leden en donateurs van de vereniging Molenwerkgroep Oost-Groningen. KvK no. 40037981. Het blad verschijnt 4x per jaar en wordt mede mogelijk gemaakt door onze adverteerders.

Bestuur:

Voorzitter: Paul Casteleijn
paul.casteleijn@kpnplanet.nl

Secretaris: Sebastian Boer, Thorbeckelaan 46, 9665 CE Oude Pekela
secretaris@molenwerkgroepoostgroningen.nl

Penningmeester: Chris Stuu, Elzenhage 29, 9501 ZE Stadskanaal

Leden: Jan Kugel en Jaap Rieks

Bankrekening: **NL55 INGB 0003 0251 39**
t.n.v. Molenwerkgroep Oost-Groningen

De contributie bedraagt € 15,00 per jaar of deel van een jaar.

Graag deze contributie voor 1 april overmaken.

Website: www.molenwerkgroepoostgroningen.nl

Instructeurs:

Molen Edens te Winschoten, Jan Kugel 06-10323438

Molen Dijkstra te Winschoten, Nico Holman 0597-562894

Lessen in molen Dijkstra worden voorlopig gehouden op **Molen Edens**

Molen Weddermarke in Wedde, Hemmo Poppen 06-53372934

Molen de Vier Winden in Pieterburen, Derk Jan Tinga 0595-441389

Molen De Ster in Winsum, Johan van Dijk, 06-41577179

Molen Hunzingo in Onderdendam, Jan van Rijswijk, 0614023917

Redactie: Hemmo Poppen
redactie@molenwerkgroepoostgroningen.nl

Het blad wordt afgedrukt toegezonden of op verzoek als PDF per mail toegestuurd.

Aangezien het drukken en versturen van het blad een kostenpost is voor de Molenwerkgroep geven we de voorkeur aan het digitaal versturen. Mocht u daartoe over willen gaan laat het ons dan even weten.

Voorpagina:

Het onthoofden van molen Dijkstra

MOLENWERK GROEP OOST-GRONINGEN NIEUWJAARSBIJeenKOMST

Beste Molenaars, Leden,

Graag luiden we samen met u het nieuwe jaar in.

Hierbij nodigen we u van harte uit voor onze jaarlijkse nieuwjaarsvisite. Deze zal plaatsvinden op **zaterdag 3 januari 2026 in Molen Edens, aanvang 10 uur.**

Wij wensen u fijne feestdagen toe en graag tot dan!

Met vriendelijke groet

Namens het bestuur
Sebastian Boer.

VAN DE VOORZITTER

Het jaar zit er weer op, we kijken kort terug op onze activiteiten van dit jaar en blikken vooruit op 2026.

Na ons 50-jarige jubileumjaar in 2024 schakelden we terug op een 'gewoon jaar'. We draaien onze molens, ontmoeten elkaar op de nieuwjaarsvisite en de 2 ledenvergaderingen in maart en november. Tussentijds wordt er regelmatig met elkaar gesproken bij bezoeken op de molens en ook via de sociale media.

Een belangrijk jaarlijks evenement, onze werkgroep excursie in april, moet natuurlijk worden genoemd. Dit jaar vertrok de bus, met ruim 40 deelnemers naar 3 molens en een 'stoompoldergemaal' in Friesland. De verplaatsing tussen enkele molens per boot over de Friese

wateren, inclusief de lunch op de boot, bleek een hooggewaardeerde extra invulling van deze excursie. Voor 2026 staat uiteraard de excursie weer op het programma, zie ook elders in deze Muldersnijs.

De stilstanden vanwege afgekeurde roeden, met name ook in de Oost-Groninger regio, kunnen we niet vergeten. Het goede nieuws is dat voor alle betrokken molens in het Oldambt en Westerwolde in 2025 actief is gewerkt aan oplossingen. In september 2025 is Edens te Winschoten weer draaivaardig opgeleverd, planningsen liggen klaar de anderen ook weer zo ver te krijgen. De goede en veelvuldige contacten van werkgroep leden met de beide gemeentes hebben kunnen bijdragen aan opvolging.

De Werkgroep staat bekend om haar goede molenaars-opleidingen. Dit jaar slaagden 4 MIO's voor hun getuigschrift van de Hollandsche Molen. De winterse theorie-ochtenden op zaterdag op de Edens staan inmiddels zo goed bekend dat ze MIO's uit de gehele provincie Groningen aantrekken.

Het bestuur werkt aan het vernieuwen van de statuten, dit moet voor 1 juli 2026 wettelijk gereedkomen. Een belangrijk onderwerp, daarom apart besproken in dit nummer.

De meesten leden zijn op de hoogte van de bijzondere ontstane situatie rondom de molen Adam van en in de gemeente Eemsdelta. De voorgestelde toekomstige bouw van een nieuw gemeentehuis in Delfzijl in combi met een theater kan dusdanig uitvallen dat de biotoop van de molen ernstig wordt gehinderd. De 'brede

molengemeenschap' in de provincie Groningen is van mening dat de gemeente, ook als eigenaar van de molen, rekening behoort te houden met een juiste biotoop voor de molen. Inmiddels is het initiatief genomen dat deze bredere molengemeenschap een gezamenlijk ondertekende brief opstelt en stuurt naar de gemeente Eemsdelta, waarin zij haar zorg uitdrukt voor mogelijke aantasting van de biotoop van de molen Adam. Onze Molenwerkgroep Oost-Groningen is mede-ondertekenaar van deze brief.

Vergeet niet onze nieuwjaarsvisite is op zaterdag 3 januari, zei de uitnodiging in deze Muldersnijs. Ik wens jullie allemaal en ook jullie gezinnen prettige feestdagen, een goed en gezond 2026 en wederom een mooi molenjaar toe.

Paul Casteleijn

BELANGRIJK VOOR ALLE LEDEN WIJZIGINGEN VAN DE STATUTEN IN 2026

Noodzaak

Bij de meesten van u moet bekend zijn dat we genooddaakt zijn onze Werkgroep Statuten te wijzigen.

In het kader van de door de overheid ingestelde Wet Bestuur en Toezicht Rechtspersonen (WBTR) zijn alle NL verenigingen met een rechtspersoonlijkheid verplicht voor 1 juli 2026 hun Statuten hierop aan te passen. Onze Vereniging heeft op 16 januari 1982 haar rechtspersoonlijkheid verkregen en zal aan deze verplichting moeten voldoen.

De nieuwe aangepaste regels in het kader van de WBTR zijn op zich niet heel heftig. De belangrijkste bepalingen houden in dat een vereniging en haar leden en bestuur zich aan 'alle normaal te vragen' maatschappelijke fatsoensnormen moet houden ten aanzien van verantwoording naar elkaar en naar haar omgeving, waaronder ook de financiële verplichtingen.

Dit geldt voor alle verenigingen in ongeveer dezelfde mate, er zijn inmiddels vele voorbeelden van andere verenigingen beschikbaar en met name de 'wettelijk betrokkene – een notaris' heeft deze 'klussen' al vele malen begeleid.

Aanpak door Bestuur

Het Bestuur heeft in samenwerking met een notaris het geheel onderzocht en uitgewerkt. Doel is het 'voorstel' voor de nieuwe Statuten van onze Werkgroep medio januari 2026 gereed te hebben.

Onze bestuurlijke uitgangspunten ten aanzien van de wijzigingen van de inhoud van de nieuwe Statuten zijn heel eenvoudig gehouden. Wij houden op alle onderdelen maximaal onze huidige Statuten aan, met als essentie dat alle oorspronkelijke bedoelingen gehandhaafd blijven.

Onze verenigingsdoelen blijven zoals ze waren:

- Het organiseren van cursussen ter opleiding van vakbekwame molenaars voor de molens in Oost-Groningen en een daaruit voortvloeiend streven naar instandhouding van die molens.
- De Vereniging kan haar doel nastreven met alle wettelijke middelen, waaronder met name door:
  - samenwerking met andere Verenigingen, die streven naar het behoud en voortbestaan van molens, alsmede met het Gilde van Molenaars;
  - bemiddeling verlenen bij het bemannen van molens;
  - bij overheid, instellingen en particulieren steun te verwerven bij haar streven.
- De vereniging beoogt niet het maken van winst.

Alle artikelen zijn uiteraard wel juridisch en veelal ook tekstueel in modernere bewoordingen aangepast volgens de regels van de WTBR.

Huishoudelijk Reglement

De Vereniging heeft in alle 43 jaar (1982 - 2025) nooit een Huishoudelijk Reglement gehad en naar aanzien ook nooit echt de behoefte daartoe gevoeld. Er is echter recent binnen de vereniging gesproken over het misschien nu wel opstellen van een Huishoudelijk Reglement als praktisch aanvulling op de nieuwe gewijzigde Statuten.

Het Bestuur is van mening en heeft besloten met deze statutenwijziging dit niet te doen. Wij zijn van mening dat de Statuten voorrang hebben en een discussie over een op te stellen Huishoudelijk Reglement verwarring en vertraging kunnen geven in de voortgang van wijziging van de Statuten, (let op 1 juli 2026 – noodzaak gereed). De Vereniging kan in een later stadium besluiten een Huishoudelijk Reglement alsnog op te stellen, de nieuwe statuten geven daar de ruimte toe.

Nieuwe statuten en komen tot goedkeuring door onze leden

Ik kan nu al aangeven dat dit een bijzondere exercitie gaat worden.

De oude statuten van 1982 geven aan dat wijzigingen van de statuten alleen dan kunnen worden genomen met een fysieke aanwezigheid van leden in een ledenvergadering en met een verplichte meerderheid van minstens 2/3 van het totaal aantal leden van de Vereniging.

Het Bestuur is trots op deze 'kwalitatieve vertegenwoordiging' van leden ten behoeve van statutenwijzigingen. We moeten er met zijn allen achter staan.

Tegelijkertijd is een praktische vertaling naar de huidige tijd een uitdagende exercitie. Wij hebben op dit ogenblik 76 leden – dit betekent dat minimaal 51 leden naar een ledenvergadering moeten komen om tot een wijziging van onze statuten te kunnen komen!

Wij hebben dit uitdrukkelijk met onze notaris besproken ten aanzien van een 'normale praktische haalbaarheid'. Zijn er mogelijkheden tot machtigingen per mail cq. door een ander lid, zoom/team type aanwezigheid van leden, een tweede vervolvergadering met een dan aanwezige 2/3 meerderheid, etc.

De notaris geeft echter aan dat onze huidige statuten geen mogelijkheid bieden anders dan aanwezigheid van en 2/3 meerderheid van stemmen van het totale ledenbestand!

NB – in de nieuwe statuten worden enkele artikelen opgenomen die ruimte bieden bij gewenste toekomstige statutenwijzigingen deze aanwezigheid te vergemakkelijken, waaronder het stemmen per machtiging.

Aanpak om te komen tot nieuwe statuten

Als Bestuur zijn we trots op onze leden. Wij weten dat u meewerkt aan de totstandkoming van de nieuwe statuten. Wij hebben uw medewerking hard nodig. Wij zouden graag het in één keer goed willen bereiken.

Onze geplande voorjaarsledenvergadering is op dinsdagavond 10 maart. Wij vragen u vriendelijk deze avond vrij te houden.

U krijgt in de januari periode zowel de oude als de nieuwe statuten opgestuurd. De oude als referentie, de nieuwe als uitgangspunt voor een goedkeuring op 10 maart. Eventuele opmerkingen vragen wij per direct te stellen.

Wij vragen u het Bestuur en onze notaris te vertrouwen dat wij met alle middelen de oude statuten omgeschreven hebben volgens de wettelijke regels van de WTBR. Er zijn op de ledenvergadering geen mogelijkheden meer wijzigingen in te brengen.

Het Bestuur gaat u vragen de statuten op 10 maart goed te keuren.

De uitdaging wordt minimaal 51 goedkeurende leden in de zaal te krijgen. Wij plannen een vergaderruimte te zoeken die min of meer centraal in de provincie Groningen ligt, om de reisafstand voor iedereen wat te 'middelen'.

Het Bestuur gaat alle leden rechtstreeks benaderen met de vraag voor goedkeuring en het verzoek aanwezig te kunnen zijn op de vergadering op 10 maart. Wij streven ernaar vooraf minimaal 55 goedkeurende toezeggingen te verkrijgen om ook enkele reserves te hebben in geval van verhindering.

Wij kunnen u mogelijk helpen met vervoer naar de vergaderruimte van huis en terug als dit lastig is.

Wij zijn wettelijk verplicht onze statuten te wijzigen, de nieuwe statuten zijn een directe afbeelding en vertaling van de oude statuten, nu wel binnen het wettelijke kader en met moderne tekstvorming.

Het Bestuur gaat 'voor een in één keer gereed' – wij zullen al onze overtuigingskracht en creativiteit gebruiken om u te bewegen aanwezig te zijn en uw goedkeuring te verkrijgen.

Wij zijn trots op al onze leden van de 51 jarige Molenwerkgroep – dit gaat met elkaar lukken.

Het Bestuur

MOLENS OLDAMBT

Molen Dijkstra is nu ook Monthoofd. De kap is gelicht en op transport gezet naar de werkplaats van Molema in Heiligerlee.

Daar zal de kap voorzien worden nieuwe voeghouten.

Inmiddels zijn de nieuwe roeden ook al klaar. Deze zijn gekeurd en alle lasnaden zijn voor 100 procent in orde bevonden.

Ook zijn er door specialisten sterkteberekeningen uitgevoerd en daarbij is ook precies bepaald waar en hoeveel gaten er in de roeden mogen komen.

Zo zijn er voor de kikkers geen gaten in de roede geboord, maar zijn er metalen plaatjes op de roede gelast waar de kikker in gedraaid wordt.

Ook voor de bevestiging van de fokkestoel zijn extra plaatjes aangelast om voldoende materiaal te krijgen voor de boutverbindingen. Daarnaast krijgen de roeden een behandeling van een 2 componentcoating die het moet voorkomen dat er over een periode van 25 jaar nog geschilderd moet worden.

Uiteraard zullen inspecties moeten uitwijzen of hier en daar reparaties noodzakelijk zijn.

Samen met duurzame materialen voor heklatten en fokken die zonder behandeling worden aangebracht kunnen de onderhoudskosten de komende jaren verminderen.

De bedoeling is dat Dijkstra de 2^e week van mei 2026, nationale molendag, ook weer draait.

Koning

MOLENZEILEN

- *Nieuwe zeilen*
- *Reparaties*
- *Touwwerk*

Jelle Koning

Tel. +31 6 15107316

info@koning-molenzeylen.nl

www.koning-molenzeylen.nl

De excursies van de Molenwerkgroep Oost-Groningen staan al vele jaren bekend om haar goede kwaliteit van organisatie en met name ook haar goede keuze van de te bezoeken molens. Op de ledenvergadering in november is afgesproken de excursie op zaterdag 18 april 2026 te willen houden.

Er is een langjarige traditie herkenbaar dat enkele leden van de Werkgroep de excursie 'op zich nemen' en deze organiseren. Zij doen dit veelal maar 1 of twee jaren achter elkaar. De steeds wisselende organiserende leden kunnen hun eigen ideeën in de excursies kwijt en houden op deze wijze de excursies verrassend en levendig. Daarnaast worden de benodigde inspanningen over de jaren verdeeld over de Werkgroep.

De excursie van 2025 was een 'plaatje', een volle bus naar Friesland, een mooi programma met vier te bezoeken monumenten en zelfs nog een bootreis met daarop ook de lunch. Perfect georganiseerd door Chris en Hemmo.

Op de ledenvergadering waren de aanwezige deelnemers van de excursie enthousiast over de excursie van 2025 en spraken hun waardering uit. Chris en Hemmo gaven aan een tweetal jaren de jaarlijkse excursie te hebben georganiseerd en graag het stokje te willen overdragen aan hun opvolgers.

Het bestuur polste binnen de vergadering de interesse van de

aanwezige leden om de uitdaging, de excursie van 2026, op zich te nemen. Het bleef stil binnen de vergaderzaal van de Edens !

Dit is natuurlijk wel enigszins te begrijpen. Het plotsklapse van de vraag, de succesvolle excursie van 2025 net verwoord, zou ik deze uitdaging wel aankunnen, wat komt er allemaal bij kijken – de vragen schieten maar door het hoofd – dit moet eerst nog even bekijken.

Niet alle leden zijn aanwezig op een ledenvergadering en zij hebben de vraag natuurlijk nog niet gehoord.

Daarom aan alle leden – wie heeft er belangstelling de excursie van 2026 te gaan organiseren?

Het bestuur kan de geïnteresseerde leden hierin begeleiden. Er bestaat een draaiboek(je), waarin alle betrokken onderdelen zijn genoemd met opgedane kennis en ervaringen. Ook Chris en Hemmo zijn bereid hun ervaringen over te dragen.

Een belangrijk onderdeel van de excursie is natuurlijk waar gaan we heen? Hierin kunnen potentiële excursie 'trekkers' hun eigen creativiteit volledig in kwijt, alle ruimte is aanwezig er in 2026 iets moois van te maken.

Leden, pak die bal op, zoek een gelijkgezinde, maak je medeleden blij en geef aan – de 2026 excursie gaat goed komen. Geef even een hint naar het bestuur en nogmaals je staat er niet alleen voor, eerdere ervaringen kunnen worden overgedragen. Dit moet lukken.

Het bestuur

LEDENMUTATIES IN 2025

Kenny Tolboom overleden
Willem Hoftijzer overleden
Jaap Bijleveld, nieuw lid
Marjolein Heins, nieuw lid
Jim Meeuwissen, nieuw lid
Bert Peihak, nieuw lid
Maarten de Vries, nieuw lid
Harrie Lalkens, vervallen als lid
Tjerd van Riemsdijk, vervallen als lid
Marijn Sijbom, vervallen als lid

GRIETO DE VRIES

Grieto de Vries heeft om gezondheidsredenen zijn functie als bestuurslid van de Stichting Historische werkplaats wijlen molenmaker Harm Wiertsema in Winschoten moeten beëindigen.

Na het overlijden van Bé Oomkens die in 2017 nog als enige bestuurslid van de Historische werkplaats is Grieto naast Nico Holman en Hemmo Poppen bereid gevonden om het bestuur te vormen.

Grieto was ook één van de initiatiefnemers om de inventaris van de werkplaats van Wiertseman niet verloren te laten gaan, maar over te brengen naar de huidige locatie in het meelhuisje bij molen Dijkstra in Winschoten.

Ook zijn werkzaamheden voor de Molenstichting Midden en Oost Groningen heeft hij moeten stopzetten.

“Het lukt niet meer” was de reden van zijn besluit.

Er is een waardig afscheid van hem genomen bij de stichting waar hij samen met zijn vrouw in het zonnetje is gezet.

Na een welkomstwoord door voorzitter Reint Huizenga werd door Nicole Bakker, directeur van De Hollandsche Molen (DHM) en Johan van Dijk, voorzitter commissie Erkenningen van de DHM het Certificaat van Verdienste aan Grieto uitgereikt vanwege zijn inzet en verdiensten voor de oude culturele molens, het behoud ervan en het ambacht van molenaar. Tevens waren aanwezig Roeli Broekhuis, directeur Erfgoedpartners in Groningen, enige huidige & oud-bestuursleden en zijn collega's van Stel's Meuln te Harkstede, die Grieto een ludiek cadeau overhandigden.

Hierna een greep uit Grieto's activiteiten als molenaar en (bestuurs)lid bij diverse molenstichtingen, molenwerkgroep Oost-Groningen en molen-gerelateerde instellingen:

- Is meer dan 36 jaar molenaar geweest op molen De Noordstar in Noordbroek en Stel's Meuln in Harkstede en ook heeft hij op diverse andere molens gedraaid
- Heeft aan de wieg gestaan, is bestuurslid geweest en is nog steeds lid van de molenwerkgroep Oost-Groningen
- Is mede-oprichter geweest en heeft jarenlang als secretaris gefunctioneerd van de Molenstichting Oldambt
- Is voorzitter, secretaris en penningmeester geweest van de Vereniging Vrienden van de Groninger molens (nu onderdeel van Erfgoed in Groningen)
- Is bestuurslid geweest van de stichting De Groninger molen (nu onderdeel van Erfgoed in Groningen)
- Is bestuurslid geweest van het Groninger Molenarchief (nu onderdeel van Erfgoed in Groningen)
- Is bestuurslid geweest van het Groninger Molenhuis en daaraan gekoppeld Erfgoedpartners Groningen
- Is lid geweest van de Molenadviesraad van De Hollandsche Molen
- Heeft aan de basis gestaan van de oprichting van de Molenstichting Midden- en Oost-Groningen in maart 2015 en heeft vervolgens 6 jaar in het MsMOG-bestuur gezeten met portefeuille technische zaken (aanspreekpunt) en secretaris van de Technische Commissie
- Heeft jaren bij het Waterschap Hunze en Aa's gewerkt als beleidsadviseur en ook als technisch adviseur van diverse molenstichtingen

Zie voor het volledige overzicht en foto's de website van de MSMOG.
<https://www.msmsg.nl/index.php?article=723>

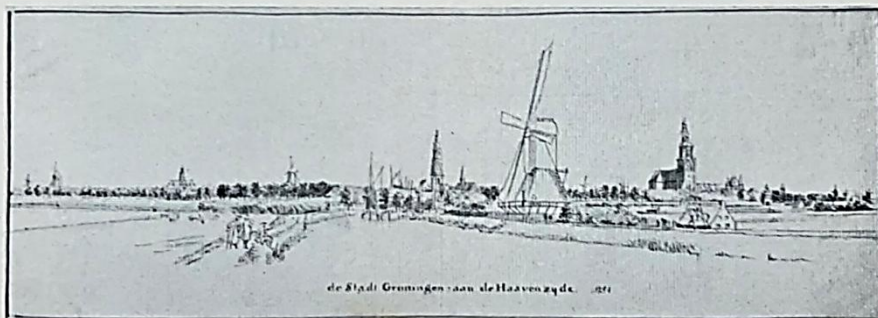

NIEMAN
MOLENBOUW
ONDERHOUD • RESTAURATIE

Bezoekadres Wierumerschouwsterweg 17
9774 TE Adorp

Postadres De Overtoom 80
9613 CL Meerstad
niemanmolenbouw@gmail.com
+31(0)620414397

SPINNEKOP OP STELLING AAN HET REITDIEP DOOR MAARTEN DE VRIES

In een boekje van Heemschut uit 1942 kwam ik deze afbeelding tegen. De tekening is gemaakt in 1754 door de kunstenaar Cornelis Pronk, die bekend is door zijn nauwkeurig topografisch werk. Aan de oever van het Reitdiep stond deze spinnekop op stelling, de pel- en barkmolen van Isebrandts. Hij staat ook in de molendatabase. Een uitgebreide beschrijving van deze molen en zijn opvolgers is te vinden in de Zelfzwichter van juni 2014.

Volgens de molendatabase hebben er ooit 223 spinnekopmolens in de provincie Groningen gestaan. Van deze spinnekoppen waren er 15 op een stelling gebouwd, waarvan alleen de houtzager in Wedderveer nog is overgebleven.

ALHOF

bouwkundig adviesbureau

» » » uw bouwkundig adviseur

gespecialiseerd in monumenten

vraag vrijblijvend een brochure aan

▶ constructieberekeningen	Dorpsstraat 22	tel : 0597 - 530 838
▶ ontwerp en tekenwerk	9699 PH Vriescheloo	fax : 0597 - 530 858
▶ inspecties en bouwkundig rapportages	alhof@planet.nl	mobiel : 06 - 12 371 163
▶ bouwfysica		
▶ vergunningsaanvraag en bouwbegeleiding		

Beikes Schilderswacht bv

Vastgoed onderhoud & beheer

T. 0597-43 21 80

www.beikesschilderswacht.nl

www.beikesschilderswacht.nl

BOURTANGE IS EEN MOLEN RIJKER!) DOOR JOEP GRÜNDEMANN

Sinds 1980 heeft de vesting een standermolen, uitgevoerd als **koren- en Spelmolen**. In 1988 kwam daar een rosmolen bij, die ook was voorzien van een **maalstoel en een karnton**. Maar in 2025 is er weer een molenfunctie bij gekomen. En wel een erg hedendaagse! We hebben nu dus ook een **droogmolen**. De versieringen van de Magische Samhein hangen te drogen aan het grote wiel!

Foto: Michel Steemers

STAND VAN ZAKEN ROND MOLEN ADAM IN DELFZIJL

De laatste berichten over het nieuwe te bouwen 'Huis van Cultuur en Bestuur' lijkt niet positief voor het toekomstig draaien van molen Adam in het centrum van Delfzijl. De plannen die de gemeente Eemsdelta voor het nieuwe gebouw heeft haalt de wind volledig uit de wieken van de molen.

Er zijn een aantal informatiebijeenkomsten geweest, maar die spitsen zich voornamelijk toe op het interieur van het gebouw.

De gemeente ziet de molen ook niet als een nog werkende molen, maar als een museum molen. Draaien van de molen is blijkbaar niet belangrijk. Maar dat is nu juist het behoud van de molen.

Een stilstaande molen is mooi om naar te kijken. Maar een draaiende molen vertelt een verhaal en daar gaan ze een beetje aan voorbij.

Hoe zal het aflopen ????????

MOLENAARS GESLAAGD VOOR HUN EXAMEN.

De afgelopen periode hebben weer een aantal personen hun certificaat gehaald.

Mirjam Aalfs was de eerste in september aan de beurt.

Daarna Rento Klunder, Thijs Noot, Jeroen Padmos, en Jan Hielema op 16 oktober op molen De Hoop in Middelstum.

Allen van harte gefeliciteerd.

foto LinkedIn

foto Whatsapp

foto Whatsapp

foto Whatsapp

foto Lopsternijs

VERBETERING OPLEIDING

Al vanaf de oprichting van het Gilde van Vrijwillige Molenaars, sinds 2022 het Gilde van Molenaars (GVM), is er de zoektocht naar de juiste manier om het ambacht van molenaar op vrijwillige basis door te geven. Hoe houd je een uitstervend ambacht in stand op een manier die voor de meeste mensen begrijpelijk is zonder het aloude ambacht te veel uit te hollen?

Deze stellingname zou je wel als de kern kunnen zien van de discussie binnen de vereniging al die jaren al wordt gevoerd.

Nadat de Opleidingsraad (OR) in het najaar van 2023 eerdere voorstellen tot aanpassing van de opleiding heeft verworpen, is besloten tot de instelling van de Commissie Verbetering Opleiding (CVO). Deze commissie heeft als opdrachtgevers de voorzitter van het GVM en de directeur-bestuurder van De Hollandsche Molen (DHM).

De samenstelling van de commissie bestaat uit diverse molenaars die zowel het GVM als de examencommissie van DHM vertegenwoordigen en heeft tot doel om met voorstellen te komen die tot verbetering van de opleiding kunnen leiden: zo veel mogelijk mensen gediplomeerd molenaar!

In dit voorstel komen voorstellen van de drie aspecten aan bod waar de commissie zich gedurende de laatste anderhalve jaar mee bezig heeft gehouden:

*De structuur van de opleiding

*Het verbeteren van het aanbod van het theoretische kader

*De benoeming en begeleiding van instructeurs

De uitwerking van bovenstaande aspecten zijn besproken tijdens de OR in oktober 2025.

HET DIGITALE MAALBOEKJE ARTIKEL VAN DE WEBSITE VAN HET GILDE

Wat is het Maalboekje
De wens om de papieren logboeken voor de uren registratie van de MIO's te digitaliseren is in 2024 uitgewerkt tot een digitaal Maalboekje. Met ingang van 2025 kan dit Maalboekje digitaal worden ingevuld en gaat op termijn dus de papieren logboeken van de opleiding vervangen. Dit jaar is een overgangsjaar zodat MIO's, instructeurs, stagemolenaars en

afdelingsbesturen kunnen wennen aan het systeem en eventuele kinderziektes nog worden opgelost. Iedereen die dit jaar met de opleiding begint wordt gevraagd het Maalboekje te gaan gebruiken. Ook leden in opleiding die nog maar kort geleden zijn begonnen, kunnen de al eerder ingevulde uren in het Maalboekje invullen.

Vanaf 2026 zullen de papieren logboeken uitgefaseerd worden.

Om het Maalboekje te kunnen gebruiken, volstaat een smartphone. Maar ook een willekeurige tablet of PC kan gebruikt worden, zolang deze maar een Internet verbinding heeft.

De MIO en de instructeur kunnen inloggen met dezelfde inlogcodes als geldig voor het inloggen op de website van het Gilde.

De MIO kan de uren invullen op respectievelijk de eigen molen, een bezochte stage molen en de gevolgde theorieles. Nadat de uren door de MIO zijn ingevuld, krijgt de betreffende instructeur of molenaar hier een email bericht van, zodat deze de ingevulde uren digitaal kan aftekenen. Ook is het een mogelijkheid voor de instructeur om commentaar te geven op de ingevulde uren of beschrijving van de MIO waarna deze het kan

aanpassen om vervolgens aftekening en goedkeuring te ontvangen.

Voor de MIO is er een [handleiding](#) hoe je het Maalboekje gebruikt om je uren in te vullen. Ook voor de Instructeur is er een [handleiding](#).

De vraag wordt nog wel gesteld waarom, wat was de aanleiding?

In gesprekken met Jong Ambacht en de Molenjongeren kwam o.a. de wens om de urenregistratie van de molenaars in opleiding te digitaliseren. Vanuit een geheel andere hoek kwam het verzoek van de Rijksdienst van Cultureel Erfgoed (RCE) voor een nauwkeurigere urenregistratie. Dit in verband met de verstrekte subsidies.

Dit is in 2024 uitgewerkt tot een Digitaal Maalboekje!

Gebroeders
Eckhardt B.V.

- Mengvoeders
- Voeradditieven
- Mineralen
- Bodem- en mestverbetersaars
- Meststoffen
- Huisdiervoeders
- Dierversorgung

Wollinghuizerweg 5 – 9551 TG Jipsinghuizen
Tel. 0599 326219 – Fax. 0599 326459
Email: gebroederseckhardt@hetnet.nl -
www.eckhardt-mengvoeders.nl

HOUTSOORTEN

Er worden veel verschillende soorten hout toegepast in de molenbouw. Elk soort heeft zijn eigen specifieke eigenschappen. Als molenaar is het goed om te weten welke soorten er zijn als je zelf iets wilt vervangen.

Niet alle houtsoorten die vroeger werden gebruikt zijn nog beschikbaar.

Daarvoor zijn er goede vervangers voor gekomen.

Hierna de lijst met de omschrijvingen die zijn opgenomen in het handboek voor windmolenaars.

Doe er je voordeel mee ook voor MIO's

Soort	Duurzaamheid	Toepassingen
<i>NAALDHOUT:</i>		
Amerikaans Grenen	matig/laag	Ook: Pitch Pine. Vooral geschikt voor houtconstructies en gebruik binnen.
Europees Grenen.	matig/laag	Vroeger: achtkanten, roeden. Nu timmerwerk binnen: vloerhout, kozijnen, kapbeschoot, windborden. Indien gecreosoteerd ook buiten te gebruiken: heklatten, stellingdelen
Lariks	matig	Zware lange balken, vloerbalken, vloerhout, kapspanten, staartschoren. Indien gecreosoteerd ook buiten te gebruiken: heklatten
Oregon Pine	matig/laag	Ook: Douglas. Balken, spillen, weeghout, kozijnen, raamwerk, steenkuipen, karen.
Parana Pine	laag	Steenkuipen, meelkokers.
Redwood	goed	Fokken. Moeilijk verkrijgbaar.
Vuren	laag	'Sparrenhout'. Timmerwerk binnen.
Red Cedar	matig/goed	Vroeger: fokken. Kwaliteit nu minder. Timmerwerk binnen.
<i>LOOFHOUT:</i>		
Afzelia	zeer goed	Tropisch hardhout. Onderwielen, waterwielen, bonkelaars, vijzelwielen, Kruisarmen, plooielstukken. Grote afmetingen nauwelijks meer verkrijgbaar.
Azobé	(zeer) goed	Zwaar tropisch hardhout. Moeilijk handmatig bewerkbaar. Zinkt in water. Stellingsschoren en -liggers, kruipalen, kruirollen, kammen en staven. Paal- en plankhout voor waterwerk zoals beschoeiingen
Azijnhout	matig/goed	Afkomstig van steeneik. Duur. Het hout bij uitstek voor kammen en neuten.
Bankirai s.	(zeer) goed	Zwaar tropisch hardhout. Waterbouw: beschoeiingen, wachtdeur, slagstijlen, waterloopdekken. Ook voor kruipalen, stellingsschoren en -liggers
Beuken.	zeer laag	Krui- en kuipneuten, soms kammen. Erg gevoelig voor houtworm, belegstukken bovenwiel.

Bilinga	(zeer) goed	Goede vervanger voor eikenhout. Windpeluw, spruiten, staartbalken, tafelementstukken, zware wielen (exclusief velgen), vulstukken.
Bolletrie.	(zeer) goed	Kammen en staven
Buxus (Palmhout)	goed	Alleen nog in kleine afmetingen beschikbaar. (dunne) Staven.
Demerara Groenhart	zeer goed	Kammen. Niet meer verkrijgbaar.
Eiken	matig/ goed	Zware balken, voeghouten, windpeluw, wielen (exclusief velgen), houten (boven-)assen, draagbalken
Esdoorn	zeer laag	Kruirollen, staven
Essen	zeer laag	Kammen van licht belaste wielen. Veren van windborden. Rollenwagens. Hamerstelen
Haagbeuk	zeer laag	Ook wel: steenbeuk. Kammen, staven. Moeilijk verkrijgbaar, weinig toegepast.
Hickory	laag	Steenkuipen, hamerstelen
Iepen	laag	Moeilijk splijtbaar. Velgen voor wielen, bonkelaars, rondselschijven, luiwerkwielen, kruirollen, rolwagens
Meranti, rood	goed	Kozijnen, deuren, ramen, luiken enz.
Merbau	zeer goed	Wachtdeur en -kozijnen, brugdekken, onderbalken in waterlopen, kleppen, stophout onder halsstenen
Pokhout	zeer goed	Staven, halslager blokken, neuten en kruirollen. Moeilijk verkrijgbaar.
Populier	zeer laag	Vangstukken.
Robinia Acacia	goed	Duurzaamste inlandse hardhout. Niet van de Acacia! Roewiggen, keerklossen en overige in de molen toe te passen zware wiggen. Soms spoorwiel-, bovenwiel- en bonkelaarkammen.
Wilgen	zeer laag	Vangstukken. Slijtvaster dan Populier. Vaker gebogen stukken beschikbaar dan bij Populier.
Yang (Keroewing)	matig/ goed	Kruipalen, waterloopdekken, waterloophekken en veelvuldig natte onderdelen op poldermolens.
Zapatero.	goed	Staven, kammen. Vervanger voor palmhout

Voor de uitgebreide informatie kun je ook kijken op de website:
<https://www.houtinfo.nl/toepassingen/houtdatabase>

MOLEN DE JONGE HENDRIK WINT VRIENDENLOTERIJ MOLENPRIJS

Koren- en pelmolen De Jonge Hendrik in Den Andel heeft de VriendenLoterij Molenprijs 2025 gewonnen. Nicole Bakker, directeur-bestuurder van De Hollandsche Molen, maakte dit op 26 oktober bekend tijdens het Molenfestival in het Nederlands Openluchtmuseum in Arnhem. Het verschil met de concurrentie was in de 15-jarige geschiedenis van de Molenprijs zelden zo klein. De vrijwilligers van de winnaar verzamelden in de stempriode van 10 september tot en met 5 oktober 5.060 stemmen en dat bleek nipt genoeg voor de winst. De zege levert De Jonge Hendrik

€ 50.000 op plus het aantal stemmen in euro's. Dat betekent € 55.060 waarmee sanitaire voorzieningen kunnen worden aangebracht die nu nog volledig ontbreken, zoals een aansluiting op riolering en waterleiding, toilet en wasgelegenheid.

Hansmaarten Bolle, voorzitter en secretaris van Molenstichting Winsum, eigenaar van De Jonge Hendrik: 'We zijn verrast en

overdonderd. Zeker toen we zagen wat de andere genomineerden allemaal hadden gedaan. Ontzettend fijn dat we nu meer gasten kunnen verwelkomen en toegankelijk hart van het dorp kunnen zijn.'

Beeld: de molenaars van De Jonge Hendrik, Hansmaarten Bolle, namens Molenstichting Winsum (eigenaar van de molen) en Johan van Dijk, o.a. voorzitter Gilde van molenaars, afd. Groningen; foto: De Hollandsche Molen

WINSUM, WONDERSCHONE WIERDENHISTORIE OVERGENOMEN UIT NIEUWSBRIEF PLUS MAGAZINE

Er gaat niets boven Groningen' is een bekende slogan. Nou, toch wel! Het wonderschone dorpje Winsum, dat tussen het Wad en Groningen ligt, was al in de vroege middeleeuwen een belangrijke handelsnederzetting. Het was ooit

een 'tweelingdorp' met Obergum. In de 19de eeuw zijn de twee wierden (de Groningse term voor terpen) samengevoegd. Nergens buiten Amsterdam vind je zo veel gebouwen in de stijl van de Amsterdamse School als in de

provincie Groningen. Winsum heeft maar liefst 59 in het oog springende monumentale gebouwen, twee molens (die nog werken), twee kerken, een synagoge en sporen van een dominicanenklooster. De meest fotogenieke plek is De Boog.

In 1940 werd de stenen boogbrug over het Winsumerdiep door het verzet opgeblazen. Een jaar later werd hij herbouwd. Sinds een aantal jaar mogen er alleen fietsers en voetgangers over.

Doen

- Laat je rondleiden door een dorpsgidsgids die alles weet over de rijke geschiedenis, cultuur en natuur. Van april tot en met oktober kun je varen met een praam in combinatie met een rondleiding. [dorpsgidswinum.nl](https://www.dorpsgidswinum.nl)
- Maak een wandeling naar Maarhuizen. Deze oude wierde was vroeger een veilige plek in tijden van hoogwater. [opmaarhuizen.nl](https://www.opmaarhuizen.nl)

Eten/drinken/overnachten

- Pal voor de deur van eetcafé J&A, aan het Winsumerdiep, is het eindpunt van de eerste route van het Pieterpad. Hier ontmoet je échte Winsumers. Vanuit J&A heb je ook een mooi uitzicht op de fotogenieke boogbrug. [cafejena.nl](https://www.cafejena.nl)
- Net buiten het historische centrum overnacht je vorstelijk in bedsteehotel Marenland, geweldig gelegen aan het Winsumerdiep. Je kunt hier ook 's avonds een hapje (lokaal) eten bij De Jongens uit de Buurt. [marenland.nl](https://www.marenland.nl)

MULDER POT
Kropswolde
Pierre Ambacht stude 1917

Scan om naar de
webshop te gaan
www.molmulderpot.com

Mulder Pot - Kropswolde
Molenwinkel en Webshop

Broodmeel | Cakemeel | Bakmixen | Bakbenodigdheden

HISTORIE

Kent u ze nog?? Een lijstje met namen van molenaars op 1 januari 1990 In bezit van Derk Jan Tinga.

molen te:	molenaar		
Adorp	H. Wolthuis	Oude Pekela	L.E. Buiskool
Bellingwolde	A. Schuthof		S. Bezema-Tel
Bourtagne	H. Bossen	Overschild	K.v.d. Zwaag
Delfzijl	W. Tamminga	Paterswoldsemeer	L.H. Duym
Den Andel	M. Van Doornik	Pieterburen	P. van Dijken
Eenrum	T. Baars	Sebaldeburen	H. Berends
Enumatil	F. Graeler	Slochteren	D. Slagman
	P. Bethlehem	Slochteren	vacant
Farmsum	W.A. Kruit	Slochteren	W. Poort
Fransum	B. Dijk	Spijk	R. Keizer
Feerwerd	R. Wassens	Ten Boer	vacant
Ganzedijk	G.I. Koster- Westervaarder	Ten Post	-
Garmerwolde	H. Noot	Ter Haar	G. Wever
Garnwerd	J. Oosterhof	Thesinge	G. Geersing
Garrelsweer	-	Uithuizen	-
Garsthuizen	D.F. Wijchgel	Uithuizer- meeden	I. Wieringa- Spijk
Glimmen	J. Hoogeveen	Usquert	W.H. Huizinga
Grijskerk	O.S. Lesman	Veelerveen	D.J. Tinga
Grijskerk	M.T. Hazenberg	Vierhuizen	B. Dijk
Haren	A. Pieters	Vierverlaten	-
Harkstede	W.O. Bakker	Visvliet	R. Heidema
	J.B. Janssens	Vriescheloo	J. Hazelhoff
Hoeksmeer	vacant		A. Hofsteenge
Kantens	M. de Jonge	Wedderbergen	J.G.J. Bierhof
Kolham	L. Groenewold	Wedderveer	-
Kropswolde	E.D. Pot	Westerwiltwerd	-
Laskwerd	R. Lemminga	Westerwiltwerd	-
Leegkerk	P. v.d. Veen	Wetsinge	H. Hazekamp
Loppersum	R. Bouwknecht	Winschoten	A. Annema
Mensingeweer	H.D. van Hoorn	Winschoten	B. Oomkens
Middelstum	T. de Jonge	Winschoten	M. Heidema
Niebert	E.C. Broekema		K. Strijk
Nieuw-Scheemda	R. Lemminga	Winsum	S. Bakema
Nieuw-Scheemda	R. Lemminga	Winsum	P. ~~de~~ Groot
	A. Schuthof	Woltersum	J. Dreize
Nieuwe Pekela	H.A. Pot		T. Krabbendam
Niezijl	-	Zandweer	R. Brons
Noordbroek	G.J. de Vries	Zeerijp	R. Bouwknecht
Noordbroeksterhamrik	-	Zuidwolde	L. Kooistra
Noorddijk	T. Kalk	Zuidwolde	J. van Dijk
Noorderhoogebrug	H.J. Berghu	Zuidwolde	H.J. Rozema
Noordhorn	S.J. Pijl	Zuurdijk	vacant
Noordlaren	T. de Jonge		
Oldehove	P. Reitsema		
Oldehove	P. Reitsema		
Onderdendam	H.D. Van Hoorn		
Onnen	G. Kuiken		

Bericht van Adrie Haveman op 2 december 2025

Helaas ben ik vanwege mijn gezondheid genoodzaakt mijn werkzaamheden als molenaar te stoppen. Ik heb minder goeie bloedvaten en wordt hieraan wederom geopereerd a.s. vrijdag in Enschede. Het voelt heel slecht, maar het is niet anders. In Chris Stuuut en Abel Middel heb ik waardige opvolgers gevonden. Vanmiddag heeft de gemeente Pekela afscheid van mij genomen .

Bericht van de website van de gemeente Pekela

Molenaar Adrie Haveman is vandaag met molenpensioen gegaan. Haveman was 17 jaar verbonden aan gemeentelijke molen de Onrust in Oude Pekela. In de loop der jaren is de Onrust uitgegroeid tot een van de bakens van Pekela.

‘Na mijn werkzame periode wilde ik iets terug doen voor de Pekelder gemeenschap. In de Onrust vond ik precies wat ik zocht. Het is toch machtig dat jij de baas kan zijn over zo’n enorm groot apparaat’, vertelde hij bij zijn afscheid aan burgemeester Jaap Kuin.

Hoogtepunt in zijn molencarrière was de feestelijke open dag van de gemeente waarin De Onrust het 175-jarig bestaan vierde. Ruim 500 mensen beklommen van de zomer de trappen van de molen.

Haveman hoopt dat steeds meer jongeren de historische korenmolen weten te vinden. ‘Daar moet je het toch van hebben. De jeugd is immers de toekomst.’

Huidig molenaars Abel Middel en Chris Stuuut kunnen best een helpende hand gebruiken. Wil jij Adrie opvolgen? Voor info: cs3800@gmail.com of 06-80113971

Op de donderdagen is een molenaar van 11.00 tot 16.00 uur aanwezig op de Onrust. Zaterdag is dat van 13.00 tot 16.00 uur. Bij vorst draait de molen niet.

Op de foto van links naar rechts Molenaars Chris Stuuut, Abel Middel en Adrie Haveman, burgemeester Jaap Kuin en gemeentelijk gebouwenbeheerder Henk Woldhuis.

Molenmakersbedrijf **Molema**

V.O.F

Provincialeweg 4a, 9677 TW Heiligerlee. +0031(0)597 - 591660
info@molemavof.nl www.molemavof.nl

Molenbouw

Restauratie

Onderhoud

Verbouw

Metaal

Houtbouw

